

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Hamme
Marktplaats I
9220 Hamme

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 2

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Hamme/W65M--RMID- /2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 10 en 13/11/2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten, enkel deel dossiers	2019-2021	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	geen controle uitgevoerd	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	geen controle uitgevoerd	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID	nvt	Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	geen controle uitgevoerd	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	geen controle uitgevoerd	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	geen controle uitgevoerd	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 29/8/2023.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar.
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

Steunaanvraag en ontvangstbewijs: in 2 niet LOI-dossiers werd geen ondertekende aanvraag/ontvangstbewijs gevonden bij opstart dossier. Voor iedere tussenkomst medische kosten moet er een steunaanvraag ingediend worden bij het OCMW.

Luidens artikel 58, § 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, wordt een aanvraag betreffende maatschappelijke dienstverlening, waarover het centrum een beslissing moet nemen, de dag van haar ontvangst chronologisch ingeschreven in het daartoe door het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn gehouden register. Het centrum zendt of overhandigt dezelfde dag een ontvangstbewijs aan de aanvrager, zodat deze over een bewijs beschikt dat hij inderdaad op de gegeven datum een aanvraag heeft ingediend. Dit bewijs zal hij eventueel kunnen inroepen wanneer hij een beroep instelt bij de arbeidsrechtbank. De aflevering van het ontvangstbewijs heeft tot doel de rechten van de aanvrager van maatschappelijke dienstverlening beter te beschermen, meer bepaald de daadwerkelijke behandeling van een verzoek te waarborgen. Een aanvraag tot tussenkomst in de medische kosten valt onder een aanvraag maatschappelijke dienstverlening, die bijgevolg moet geregistreerd worden en waarvoor de aanvrager een ontvangstbewijs moet krijgen.

Sociaal onderzoek voor de EU-burger en zijn familieleden:

Indien de EUburger en zijn familieleden een verblijfsrecht van minder dan drie maanden hebben, verkeren zij in de situatie van een verblijf met een toeristisch karakter of een ander kort verblijf, hetgeen betekent dat het Belgisch sociaalzekerheidsstelsel niet zal tussenkomen.

Het gaat concreet om de situatie waarin er voldaan is aan de volgende twee voorwaarden:

- De betrokkene diende geen aanvraag tot een verblijfsrecht van meer dan drie maanden in (er is geen bijlage 19 of 19ter).

- De betrokkene verblijft nog geen drie maanden op het Belgisch grondgebied.

→ Het sociaal verslag moet vermelden hoe lang iemand al in België verblijft. Het dossier moet bij voorkeur bewijsstukken omvatten om de duur van verblijf zoals gesteld in het sociaal verslag te staven. Bij afwezigheid van bewijsstukken wordt betrokkene beschouwd nog geen drie maanden in België te verblijven, tenzij het sociaal verslag een zeer duidelijke uitleg omvat. Met deze uitleg wordt bedoeld dat er geen twijfel kan bestaan over hoe lang iemand al in België verblijft. Het OCMW mag hierbij wel niet enkel voortgaan op de verklaringen van betrokkene indien het OCMW twijfelt over het waarheidsgehalte van deze verklaringen. De bewijsstukken kunnen van allerlei aard zijn (bewijs aanvraag bijlage 19, huurcontract, inschrijving hogeschool, bewijs inschrijving gemeente, ... (opgelet, dit is geen limitatieve lijst)). De betrokkene zal in dit geval niet aansluitbaar zijn bij een ziekenfonds. Er is voor de EU-toerist/ander kort verblijf geen tussenkomst van de POD MI mogelijk in de medische kosten. Zie ook <https://www.mi-is.be/nl/europeanen> (Schema EU GH met EU).

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie (in 2021) zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

Beslissing formulering (huidige gecontroleerde periode 2019-2021)

In alle gecontroleerde dossiers werden er beslissingen teruggevonden, maar deze zijn niet volledig geformuleerd. Een volledig geformuleerde beslissing voorziet in de aflevering van een medische kaart Mediprima en/of een ten laste name van de medische/farmaceutische kosten en vermeldt een duurtijd.

Een voorbeeld van een alomvattende formulering van een kennisgeving zou kunnen zijn:

“Vanaf dd/mm/yy neemt het OCMW de medische en farmaceutische kosten ten laste volgens de regels van de ziekteverzekering (inclusief/exclusief remgeld (schrappen wat niet past)). Het OCMW levert tevens een medische kaart af voor de kosten in een verplegingsinstelling (zoals een ziekenhuis). Ten laatste binnen een jaar (of korter- volgens keuze OCMW) kan deze beslissing herzien worden.”

De inspecteur heeft in dossiers mbt periode 2022 opgemerkt dat uw OCMW reeds wijzigingen heeft aangebracht in de kennisgevingen van de beslissingen. Deze zullen onderwerp zijn van een volgende inspectie.

Sociaal onderzoek: Voor de minimale voorwaarden voor het sociaal onderzoek in het kader van de maatschappelijke dienstverlening door de OCMW's die overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 april 1965 door de Staat terugbetaald wordt, verwijs ik u naar de omzendbrief van 14 maart 2014.

Er zijn enkele categorieën van personen waarvoor bijzondere onderzoeksdaden gesteld moeten worden, o.a. voor EU-burgers en personen afkomstig uit visumplichtige landen.

Het is in deze dossiers o.a. belangrijk bewijsstukken te voorzien hoelang de betrokkene(n) al ononderbroken in België verblijven. Een verklaring is onvoldoende.

Alle informatie mbt de terugbetaling inzake medische kosten voor deze bijzondere categorieën is terug te vinden in het informatiedocument Medische bewijsstukken, terug te vinden op de website van de POD <https://www.mi-is.be/nl/dringende-medische-hulp> (onder documenten)

Wanneer uw OCMW niet de nodige onderzoeksdaden uitvoert (aanvraag en opvolging antwoord) inzake het onderzoek naar de ziekteverzekering in het herkomstland of naar de borgstelling, voor deze speciale categorieën kan dit miv controleperiode 1/1/2024 gevolgen hebben voor uw toelagen.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Huisbezoek: in meerdere dossiers werd vastgesteld dat er geen informatie werd opgenomen inzake het verplicht uit te voeren huisbezoek.

Artikel 4 van het KB van 1/12/2013, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 14/03/14 vermeldt: “Het huisbezoek maakt deel uit van het sociaal onderzoek. Het huisbezoek wordt uitgevoerd op het moment dat het dossier geopend wordt en telkens als het nodig is en minimaal één maal per jaar.”

Er wordt uw diensten aanbevolen een vaste rubriek huisbezoek op te nemen in de template van het sociaal verslag teneinde te kunnen vaststellen of uw OCMW deze maatregel correct toepast.

Documenten: er dient door uw diensten een onderscheid gemaakt te worden tussen het intakeformulier en een sociaal verslag. Beide documenten hebben een verschillende functie en moeten bijgevolg van elkaar onderscheiden worden.

Procedure: Het aanvraag of intakeformulier wordt specifiek opgenomen in artikel 6 van het algemeen reglement. Er werd bij de inspectie opgemerkt dat dit document vaak niet ondertekend wordt door de aanvrager, nochtans is dit een procedurele verplichting. Wat het recht op maatschappelijke integratie betreft, moet dit document de volgende elementen bevatten:

* Informatie over de sociale en materiële toestand van de aanvrager en van de personen waarmee hij samenwoont

* De aangifte van bestaansmiddelen (van betrokkene, partner, samenwonende ascendenten/descendenten 1ste graad)

* De vermelding van de centra die de bepalingen voorzien in de artikelen 9 en 14, §3 van de wet van 26/05/2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie en in artikel 35, §1 van het KB van 11/07/2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie reeds hebben toegepast.

* De toelating die aan het centrum werd gegeven door de aanvrager om alle inlichtingen en verklaringen te controleren:

- Bij de Administratie der directe belastingen;

- Bij de ontvanger van de registratie, over de onroerende goederen van de aanvrager en die van de samenwonenden van wie de bestaansmiddelen in aanmerking kunnen of moeten worden genomen;

- Bij financiële instellingen (banken);

- Bij elke overheidsinstelling.

Dit formulier **moet gedateerd en ondertekend worden door de aanvrager.**

Sociaal onderzoek/verslag: werkbereidheid.

In enkele dossiers vonden we geen duidelijke beschrijving inzake de werkbereidheid van de aanvrager en/of zijn/haar partner in de verslaggeving.

Één van de voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op het recht op integratie is de werkbereidheid van de hulpaanvrager. Wanneer het evenwel gaat om een toekenning categorie gezinslast moet ook de werkbereidheid van de partner onderzocht worden.

Het verslag van het sociaal onderzoek moet bijgevolg een duidelijke beschrijving van de werkbereidheid van de aanvrager -en desgevallend van de partner- bevatten en een analyse van de inspanningen hiertoe en/of de afspraken die hieromtrent gemaakt worden.

Beslissing: Er werd in 1 dossier een onterechte weigeringsbeslissing genomen. Bij de berekening van het leefloon werd foutief rekening gehouden met een zorgbudget. Dit inkomen valt onder de vrijgestelde bedragen van art 22 van het KB van 11/7/2002.

GPMI: In verschillende GPMI's ontbreekt een omschrijving van de hoofddoelstelling voor de begunstigde, wat wil betrokkene bereiken op het einde van de begeleiding (bijvoorbeeld: een professionele activering om voldoende inkomen te verwerven, een diploma behalen om de kans op werk te verhogen, ..)

In het GPMI moet men een onderscheid maken tussen het hoofddoel en concrete afspraken op maat van de betrokkene. Dit kan bijvoorbeeld per levensdomein geformuleerd worden. Er wordt sterk aanbevolen om de doelstelling(en) eerder algemeen te formuleren en de afspraken concreet te maken met een duidelijke termijn en af te stellen op het niveau van

begrip van de gerechtigde. (focussen op 'wie doet wat wanneer' voor de korte termijn afspraken)

GPMI: een GPMI wordt per individu opgemaakt, dit betekent dat wanneer een categorie gezinslast wordt toegekend voor een koppel en een kind, er voor beide partners afzonderlijk moet bekeken worden of er een GPMI moet worden opgemaakt.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

Klassement -digitaal: Zorg voor uniformiteit onder de maatschappelijk werkers. De benaming van documenten moet duidelijk zijn opdat de opzoeking vlot kan verlopen.

Procedure- controle KSZ stromen:

Sinds 14/03/2014 is de raadpleging van de KSZ-stromen verplicht in het kader van het sociaal onderzoek. Dit bij de opening van het dossier, indien noodzakelijk en minstens een maal per jaar.

Voor meer informatie verwijst de inspectie uw diensten naar het KB van 1/12/2013, gepubliceerd op 14/03/2014 en naar de omzendbrief betreffende de minimumvoorwaarden voor het sociaal onderzoek in het kader van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie en in het kader van de maatschappelijke dienstverlening door de OCMW's die overeenkomstig de bepalingen van de wet 2 april 1965.

De inspectie moet kunnen vaststellen dat deze raadpleging werd uitgevoerd, via, bijvoorbeeld:

- een paragraaf in verband met de raadpleging van de stromen in het sociaal verslag (raadplegingsdatum van de stromen, titel van de geraadpleegde stromen en het resultaat van deze raadpleging)
- een tabel dat deze stromen, de datum van de raadpleging ervan en het resultaat ervan weergeeft
- een computerrecord van deze raadpleging

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Medische kosten wet 2/4/65: voor bepaalde opmerkingen van de voorgaande controle kon nog niet vastgesteld worden of deze correct werden toegepast. Deze zullen verder onderzocht worden bij een volgende inspectie. o.a de correcte formulering van beslissingen.

RMI dossiers: We merken op dat er rekening werd gehouden met voorgaande opmerkingen. O.a. opmaak sociale balans, kennisgeving met berekening van het aanvullend leefloon.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

De inspecteur stelde geen tekorten vast tijdens de controle.

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers - GPMI	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Béregère Steppé